

Data: 15.04.2025 r.

Znak sprawy: NFZ-DSOZ-SAOS.6611.4.2025
2025.171172.KAO

Adresat: **Pani**
Izabela Leszczyna
Minister Zdrowia

Informacja o sposobie wykorzystania środków z opłaty od napojów z dodatkiem cukrów, kofeiny lub tauryny w 2024 roku

Szanowna Pani Minister,

w związku z dyspozycją zawartą w art. 12k ustawy o zdrowiu publicznym [1] przekazuję poniżej informacje dotyczące sposobu wydatkowania w 2024 r. środków finansowych, które wpłynęły do Narodowego Funduszu Zdrowia z tytułu opłaty od napojów z dodatkiem cukrów, kofeiny lub tauryny.

Przychody uzyskane w 2024 r. z tytułu opłat, o których mowa w art. 12a ust. 1 i art. 12i ust. 1 ustawy o zdrowiu publicznym [1] wyniosły 1 440 489 692,77 zł.

1. Refundacja produktów leczniczych stosowanych w leczeniu cukrzycy

W 2024 r. przeznaczono kwotę 632 128 995,93 zł na refundację produktów leczniczych stosowanych w leczeniu cukrzycy (*ogólna kwota refundacji NFZ na ten cel wyniosła 2 320 115 082,74 zł*) oraz kwotę 440 738 456,71 zł na paski do mierzenia glukozy w krwi. Kwoty te dotyczą zarówno pacjentów z cukrzycą typu I jak i z cukrzycą typu II. Ponadto wydatkowana została kwota 2 840 723,69 zł na refundację igieł do penów insulinowych.

2. Realizacja KOS-BAR

W 2024 r. na mocy Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego w zakresie kompleksowej opieki specjalistycznej nad świadczeniobiorcami leczonymi z powodu otyłości olbrzymiej KOS-BAR [2] program pilotażowy był realizowany przez 19 podmiotów.

Według danych znajdujących się w systemie informatycznym NFZ opieką w ramach pilotażu KOS-BAR w 2024 r. było objętych 6005 świadczeniobiorców.

W poniższych tabelach nr 1 i 2 przedstawiono dane dotyczące:

- Liczby świadczeniobiorców zakwalifikowanych do pilotażu,
- Liczby świadczeniodawców którzy udzielali świadczeń,
- Wartości rozliczonych świadczeń,
- Wysokość ryczałtu KOS-BAR za koordynację.

Tabela 1

kod zakresu świadczeń	nazwa zakresu świadczeń	liczba pacjentów	liczba świadczeniodawców	wartość rozliczonych świadczeń 2024 r.
18.4500.001.02	ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ - PROGRAM PILOTAŻOWY KOS-BAR	6 005	19	37 008 823,20

Tabela 2

kod zakresu świadczeń	nazwa zakresu świadczeń	2024
18.4500.001.03	RYCZAŁT KOS-BAR ZA KOORDYNACJĘ	1 857 430,83

3. Realizacja świadczeń w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Na realizację świadczeń w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna w zakresach chorób metabolicznych, diabetologii dla dorosłych i dla dzieci w 2024 r. wydano:

Nazwa zakresu świadczeń	2024		
	Liczba pacjentów	Liczba produktów	Wartość świadczeń
ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE CHOROÓB METABOLICZNYCH	74 832	157 382	21 929 838
ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE DIABETOLOGII	1 061 237	2 177 974	273 570 105
ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE DIABETOLOGII DLA DZIECI	29 330	87 604	16 760 249
KOMPLEKSOWA AMBULATORYJNA OPIEKA SPECJALISTYCZNA NAD PACJENTEM Z CUKRZYCĄ	14 552	75 412	12 336 958
Razem	1 179 951	2 498 372	324 597 150

4. Portal Diety NFZ

Portal Diety NFZ to strona, na której NFZ promuje zdrowe nawyki i wspiera osoby z chorobami przewlekłymi w wyborze odpowiedniej diety.

W celu edukacji prozdrowotnej Polaków oraz w związku z szerzeniem wiedzy na temat wpływu żywienia na zdrowie, na portalu diety.nfz.gov.pl dostępne są plany żywieniowe przygotowane z myślą o prawidłowymżywieniu i kształtowaniu właściwych nawyków żywieniowych. W 2024 r. zostały opublikowane:

- plany żywieniowe:
 - DASH Sport – dietę dla osób, które chcą się zdrowo odżywiać przy zwiększonej aktywności fizycznej
 - DASH Ekspres – dietę dla osób, które chcą dbać o zdrowie, ale nie mają czasu na gotowanie
- Dzienniczek żywieniowy – narzędzie, które pozwala użytkownikom na oznaczenie zjedzonych posiłków z wybranego przez nich planu żywieniowego oraz zapisanie posiłków własnych, zjedzonych poza planem
- Pomiary postępów – narzędzie, które ułatwia monitorowanie pomiarów ciała
- e-booki: Letnie inspiracje z NFZ oraz Lunchbox bezglutenowy
- artykuły z poradami:
 - [Białko jest niezbędne do życia - Diety NFZ](#) ○
 - [Cukrzyca ciążowa – najważniejsze zalecenia - Diety NFZ](#)
 - [Czym jest indeks glikemiczny produktów i dla kogo będzie pomocny - Diety NFZ](#)
 - [Dieta w hipoglikemii reaktywnej - Diety NFZ](#)
 - [Moda na restrykcyjne diety – dlaczego mogą zagrażać Twojemu zdrowiu? - Diety NFZ](#)
 - [Słodycze – jak nauczyć dziecko zdrowych nawyków? - Diety NFZ](#)
 - [Vademecum zdrowego odchudzania - Diety NFZ](#)
 - [Woda i napoje w diecie małych dzieci - Diety NFZ](#)
 - [Korzyści z uważnego jedzenia - Diety NFZ](#)
 - [Jak zmniejszyć stan zapalny za pomocą diety? - Diety NFZ](#)
 - [Jak się odżywiać, żeby poprawić pracę mózgu - Diety NFZ](#)
 - [Jarmuż – niedoceniony polski superfood - Diety NFZ](#)
 - [Triki na sprytne gotowanie - Diety NFZ](#)
- filmy instruktażowe dotyczące korzystania z portalu Diety NFZ.

W ramach popularyzowania zdrowych nawyków:

- promowano plany żywieniowe: DASH Nadwaga i otyłość, DASH Classic oraz DASH Rodzina
- udostępniono materiały przygotowane przez Narodowe Centrum Edukacji Żywieniowej
- zapraszani byli użytkownicy strony Diety NFZ do bezpłatnych konsultacji z dietetykami w ramach Poradni Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej.

Na projekt Diety NFZ przeznaczono w 2024 roku: **143 676,23 zł brutto** (wskazane środki uwzględniają działania na stronie internetowej, w tym rozbudowę, utrzymanie, modyfikacje programistyczne i wsparcie techniczne oraz obsługę błędów strony diety.nfz.gov.pl).

4.1. Promocja portalu Diety NFZ

Portal diety.nfz.gov.pl jest stale promowany przez Narodowy Fundusz Zdrowia. W tym celu wykorzystujemy własne kanały komunikacji: media społecznościowe, w tym portale X (poziom Centrali NFZ i OW NFZ), Facebook, publikacje na stronie internetowej nfz.gov.pl oraz komunikaty medialne.

W 2024 r. z poziomu Centrali NFZ opublikowano lub/i wysłano następujące komunikaty:

- Z przepisów oferowanych przez NFZ korzysta blisko 870 tys. osób.
Link: [Centrala NFZ - Aktualności / Aktualności / Narodowy Fundusz Zdrowia \(NFZ\) - finansujemy zdrowie Polaków](#)
- Portal Diety NFZ ma nowe funkcjonalności: „Dzienniczek żywieniowy” oraz „Pomiary postępów”.
Link: [Centrala NFZ - Aktualności / Aktualności / Narodowy Fundusz Zdrowia \(NFZ\) - finansujemy zdrowie Polaków](#)
- Kosztowne konsekwencje otyłości. Nowy raport NFZ.
Link: [Centrala NFZ - Aktualności / Aktualności / Narodowy Fundusz Zdrowia \(NFZ\) - finansujemy zdrowie Polaków](#)
- Portal Diety NFZ. Nowe plany żywieniowe: DASH Sport, DASH Odporność i DASH Celiakia.

Dodatkowo w 2024 roku portal Diety NFZ był odpłatnie promowany podczas akcji mailingowej do klientów jednego z dostawców poczty elektronicznej. Akcja była przeprowadzona

w grudniu 2024 r. E-mail zachęcający do korzystania z portalu Diety NFZ wysłano do 1 mln użytkowników.

Koszt: 18 536,10 zł brutto.

5. Akademia NFZ

Materiały informacyjne oraz filmy-wywiady z ekspertami w dziedzinie profilaktyki chorób i promocji zdrowia zamieszczane są na stronie Akademii NFZ. W 2024 r. w zakresie promocji zdrowych nawyków zostały opublikowane materiały merytoryczne:

- [Cukrzyca ciążowa – co o niej wiesz? - Akademia NFZ](#)
- [Zdrowa rodzina to szczęśliwa rodzina - Akademia NFZ](#)
- [Masz prawo do zdrowia! - Akademia NFZ](#)

W 2024 r. aktualizowana była także baza kalendarza badań profilaktycznych. W kalendarzu można znaleźć między innymi programy profilaktyczne, które zwracają uwagę na choroby, w których otyłość jest jednym z czynników ryzyka.

Rozwijana była także zakładka dla najmłodszych, w której znajdują się materiały profilaktyczne dla dzieci w różnym wieku:

- [Czytaj-etykiety - Akademia NFZ](#)
- [Quiz online "Postaw na lepszy wybór" - Akademia NFZ](#)
- [Karty-memory - Akademia NFZ](#)
- [Połącz-definicje-z-wyjasnieniami - Akademia NFZ](#)

Na stronie Akademii NFZ promowane były także:

- projekt [Health 4 EU Kids - program "Zdrowa rodzina"](#)
- materiały przygotowane przez [Narodowe Centrum Edukacji Żywieniowej | pzh.gov.pl](#)
- podcasty w ramach cyklu „Zdrowie na pierwszym planie”.

Na projekt Akademia NFZ zostało przeznaczone w 2024 roku: **139 127,54 zł brutto** (wskazane środki uwzględniają działania na stronie internetowej, w tym rozbudowę, utrzymanie, modyfikacje programistyczne i wsparcie techniczne, obsługę błędów stron [akademia.nfz.gov.pl](#) oraz [e-learning.nfz.gov.pl](#)).

Cykl filmów „Zdrowie na pierwszym planie”

Cykl filmów edukacyjnych poruszających ważne tematy związane ze zdrowiem.

Filmy publikowane były cyklicznie na kanale YouTube Akademii NFZ. Promowane w pozostałych kanałach mediów społecznościowych NFZ. Dodatkowo filmy dystrybuowane były do mediów, organizacji pacjenckich czy samorządów. Do każdego filmu głównego powstały również po 2 krótkie filmy tzw. shortsy.

Lista filmów edukacyjnych wyprodukowanych w ramach cyklu dotyczących otyłości lub cukrzycy na kanale You Tube:

- Diety NFZ-portal dla każdego, Link: [YouTube](#)
- Ukryty cukier: słodkie napoje i energetyki, Link [YouTube](#)
- Podjadasz w stresie? Sprawdź, zanim sięgniesz po kolejny kęs!, Link: [YouTube](#)
- Dzieci i przekąski: Jak nie wpaść w niebezpieczną pułapkę, Link: [YouTube](#)
- Otyłość olbrzymia i chirurgia bariatryczna, Link: [YouTube](#)
- Hiperinsulinemia i insulinooporność, Link: [YouTube](#)
- Otyłość to choroba, Link: [YouTube](#)
- Cukrzyca ciążowa: Objawy, Przyczyny, Konsekwencje i Leczenie, Link: [YouTube](#)

Łączny koszt produkcji ww. filmów wraz z shortsami: 155 224,00 zł brutto.

6. Stanowiska ds. profilaktyki w oddziałach wojewódzkich NFZ

W 2024 roku kontynuowaliśmy obsługę klientów na stanowiskach ds. profilaktyki i promocji zdrowia w salach obsługi oddziałów wojewódzkich NFZ. Integralną częścią stanowisk są kioski profilaktyczne.

W kiosku profilaktycznym klienci mogli wykonać bezpłatne pomiary:

- wzrostu,
- masy ciała,
- analizy składu ciała,
- ciśnienia tętniczego krwi,
- określenia wskaźnika BMI czyli indeksu masy ciała,
- saturacji,
- temperatury,
- siły uścisku dłoni.

Wyniki pomiarów drukowane w kiosku profilaktycznym są omawiane z doradcą ds. profilaktyki i promocji zdrowia, który:

- wskazuje klientowi normy uzyskanych pomiarów w kiosku profilaktycznym,
- informuje o programach profilaktycznych,
- przekazuje klientowi przykładowy plan żywieniowy dostosowany do jego indywidualnych potrzeb, który jest oparty na diecie DASH (portal Diety NFZ),
- omawia korzyści płynące z posiadania Internetowego Konta Pacjenta,
- może potwierdzić profil zaufany.

W celu zachęcenia do regularnego wykonywania pomiarów w kiosku profilaktycznym klienci stanowiska ds. profilaktyki i promocji zdrowia otrzymywali „karnety zdrowia”.

W 2024 r.:

- 37 tys. osób skorzystało ze stanowiska ds. profilaktyki i promocji zdrowia,
- 33 tys. osób wykonało pomiary w kiosku profilaktycznym.

W 2024r. koszty realizacji umowy o „Najem 16 pomiarowych samoobsługowych Kiosków Profilaktycznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia” wyniosły **861 548,54 zł**.

Kioski są wykorzystywane do działań i obsługi klientów w wielu kierunkach profilaktyki.

Podsumowanie:

Kategoria	Wydatki
leki - kwota z ogólnej kwoty przeznaczonej na refundację produktów leczniczych stosowanych w leczeniu cukrzycy	632 128 995,93
paski	440 738 456,71
igły	2 840 723,69
KOS-BAR	37 008 823,20
KOS-BAR - ryczałt	1 857 430,83
AOS świadczenia	324 597 150,00
Portal Diety	143 676,23
Portal Diety - promocja	18 536,10
Akademia NFZ	139 127,54
Akademia NFZ You Tube	155 224,00
Kioski profilaktyczne	861 548,54
Ogółem	1 440 489 692,77

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2022 poz. 1608, z późn. zm.);

2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 sierpnia 2021 r. w sprawie programu pilotażowego w zakresie kompleksowej opieki specjalistycznej nad świadczeniobiorcami leczonymi z powodu otyłości olbrzymiej KOS-BAR (Dz.U. z 2023 r. poz. 1858, z późn. zm.).

Z poważaniem

Filip Nowak

Prezes NFZ

/Dokument podpisany elektronicznie/

Kontakt

Departament Świadczeń Opieki Zdrowotnej, tel. 22 572-61-00, e-mail: sekretariat.dsoz@nfz.gov.pl